

nen MED. mit Wasser angefüllte Vertiefungen in einem ausgetrockneten Flussbette AK. 1, 2, 3, 10. H. 1088. — c) ein Pfosten, an dem ein Boot, ein Schiff angebunden wird (गुणवृत्त), AK. 1, 2, 3, 12. TRIK. 3, 3, 13. H. 877. H. an. MED. Nach Andern: Mast oder ein Fels, ein Baumstamm im Flusse H. 877, Sch. — d) Oelschlauch H. an. MED. — e) Scheiterhaufen (चिता) MED. nach ÇKDr.; die gedr. Ausg. hat statt dessen घ-च्युता, welche Bed. dem f. कूपिका zugetheilt wird. HAUGTON: a hole dug under a funeral pile. — 2) f. कूपिका a) ein Fels im Wasser MED. — b) = घच्युता MED.; vgl. u. कूपक e.

कूपकचक्र (कूप + चक्र) m. eine Schildkröte im Brunnen, bildlich von einem unerfahrenen Menschen, welcher nicht aus seinen vier Mauern herausgekommen ist, gaṇa पात्रेसमितादि zu P. 2, 1, 48 und gaṇa युक्ता-रोह्यादि zu 6, 2, 81. — Vgl. घवटकाचक्र, कूपदंडर, कूपमण्डूक u. s. w.

कूपकार (कूप + 1. कार) m. Brunnengräber R. 2, 80, 3.

कूपकैन् von कूपक gaṇa प्रेतादि zu P. 4, 2, 80.

कूपखा (कूप + खा von खन्) adj. subst. ved. Brunnengräber P. 3, 2, 67, Sch. 6, 4, 41, Sch.

कूपज (so ist wohl für कूपय zu lesen) m. Haar (vgl. रोमकूप) H. c. 128.

कूपत् (कूपद्) indecl. gaṇa चादि zu P. 1, 4, 57. — Vgl. सूपत्.

कूपद = कूवद H. c. 103.

कूपदंडर (कूप + दण्ड) m. ein Frosch im Brunnen (in demselben Sinne wie कूपकचक्र): यो न निर्गत्य निशेषामालोकयति मेदिनीम्। घनेकाग्र-यसंपूर्णा स नरः कूपदंडरः || PAÑKAT. I, 21. Vgl. किं दंडरः कूपशयो यथेमा न वृध्यसे राजचर्म समेताम् MBu. 3, 5509.

कूपमण्डूक (कूप + मण्डू) m. dass. gaṇa पात्रेसमितादि zu P. 2, 1, 41 und युक्तारोह्यादि zu 6, 2, 81. HIT. 82, 2.

कूपराज्य (कूप + राज्) n. N. pr. eines Gebietes LIA. I, 134, N.

कूपविल (कूप + विल) n. P. 6, 2, 102.

कूपदण्ड (कूप + दण्ड) und कूपदण्ड (कूप + दण्ड) m. Haarsträubung ÇANDAR. im ÇKDr. — Vgl. रोमकूप.

कूपार m. = झूपार m. das Meer Sch. zu AK. 1, 2, 3, 41.

कूपिकै von कूप gaṇa कुमुदादि zu P. 4, 2, 80. — कूपिका s. unter कूपक.

कूपेन् von कूप gaṇa प्रेतादि zu P. 4, 2, 80.

कूपुष (?) n. Urinblase H. c. 123.

कूपेपिशाचक (कूपे, loc. von कूप, + पि) m. pl. P. 2, 1, 44, Sch.

कूप्य (von कूप) adj. gaṇa गवादि zu P. 5, 1, 2. in einer Grube —, in einem Brunnen befindlich u. s. w. VS. 16, 38, 42, 22, 25. TS. 7, 4, 13, 1. ÇAT. BR. 5, 3, 4, 15. TAITT. BR. 3, 1, 2, 4. KĀTJ. ÇR. 15, 4, 32.

कूवर (कूवर) 1) m. f. n. Deichsel; कूवरी f. ÇAT. BR. 4, 6, 9, 11, 12. KĀTJ. ÇR. 12, 4, 12. PĀR. GRUJ. 3, 14. Ind. St. 3, 478. कूवर m. AK. 2, 8, 25. H. an. 3, 542. MED. r. 142. कूवर n. H. 736. Aus den uns zu Gebote stehenden Stellen ergibt sich das Geschlecht nicht, die Schreibart mit व ist im alten Epos und später constant: पत्नसो कूवरबाहू चाभिमृशेत् GONU. 3, 4, 26. गिरिकूवरपादान्तम् (रथम्) MBu. 3, 12294. रथं 14601. 4, 2084. रथं चाभितकूवरम् 13, 4209. वैदूर्यमणिकूवरम् (रथम्) R. 3, 28, 30. वैदूर्य-समकूवर 6, 86, 8. 3, 356, 49. 5, 41, 28. 42, 16. 6, 28, 31. दिक्षो रथः) मनोर-ग्मिर्बुद्धिसुतो कृत्वाति दन्तकूवरः BUṢ. P. 4, 29, 19. Nach HALĀJ. im

ÇKDr. कूवरी f. ein mit einer Decke überzogener Wagen. — 2) कूवर adj. reizend, schön H. an. MED. — 3) m. ein Buckliger diess. — Vgl. नलकूवर.

कूवरिन् (von कूवर, m. Wagen WILS.

कूम n. See, Teich GAṬĀDU. im ÇKDr.

कूमनम् (1. कु + मनस्) adj. ved. böse gesinnt P. 6, 3, 133, Sch.

कूर m. gekochter Reis HALĀJ. im ÇKDr.

कूरीर m. Name eines die Kinder bedrohenden Dämons (viell. eine Person, des Hustens) PĀR. GRUJ. 1, 16.

कूर्च m. n. gaṇa अर्थचादि zu P. 2, 4, 31. SIDDH. K. 231, a, ult. 1) m. Büschel, ein Bündel von Gras oder Halmen (häufig als Sitz gebraucht TS. 7, 5, 3, 5. किं सूचं परिमृज्य कूर्चं न्यमार्जिः ÇAT. BR. 11, 5, 3, 4, 7. 14, 6. 11, 1. हिरण्यये कूर्चं 13, 4, 3, 4. ĀÇV. ÇR. 10, 6. KĀTJ. ÇR. 4, 3, 14. 14, 16. मुञ्जानो च कूर्चमधये संस्कुर्वति ÇĀÑKH. ÇR. 17, 4, 5. 4, 21, 2. कूर्चव्यस्ता-डपोक्ष LĀTJ. 3, 12, 5. स्पष्टश्च कूर्चश्च सौवर्णः MBu. 14, 2092. HARIV. 7816 (nach NILAK. im ÇKDr. eine Handvoll Gras oder Federn aus dem Pfauenschweife). R. 2, 91, 70. कुशकूर्चकर KATHIS. 24, 96. — 2) Bündel. Wulst heissen gewisse Theile des menschlichen Leibes an Händen und Füßen (die Ballen), am Nacken und am männlichen Gliede (Eichel). SUÇR. 1, 338, 13. 339, 6. निप्रस्योपरिष्ठाडुभयतः कूर्चः 348, 13. कूर्चं निप्र-स्योपरि H. 617. — 3) die Gegend zwischen den Augenbrauen AK. 2, 6, 2, 43. TRIK. 3, 3, 74. H. 380. an. 2, 57. MED. k. 3. Vgl. कूर्प. — 4) Bart TRIK. H. 583. H. an. MED. — 5) Betrug (कितव, दुष्म) H. an. MED. — 6) Prahlerei (विकृत्यन) H. an. — 7) Härte (कठिन) MED. Diese und die vorangehende Bed. können vielleicht vereinigt werden, indem man eine Verwechslung von विकृत्यन mit कठिन annimmt. Oder ist etwa कठिन mit श्मश्रु zu verbinden, so dass wir die Bed. ein struppiger Bart erhielten? — 8) die mystische Silbe ङम् ÇKDr. nach einem TANTRA. — 9) m. Kopf DHAR. im ÇKDr. — 10) Vorrathskammer VĀPI zu H. 234.

कूर्चक (von कूर्च) 1) m. a) Büschel: अस्य (धनस्य) उच्छ्वावचूलाख्याव-र्धधानावकूर्चका H. 730. — b) Bürste, Pinsel: दत्तधावनकूर्चका SUÇR. 1, 101, 17. 2, 48, 6. 136, 6. 247, 16. — c) = कूर्च 2. SUÇR. 1, 63, 20. — 2) त्रिकूर्चक (nämlich शस्त्र) n. ein dreischneidiges Instrument SUÇR. 1, 26, 13, 16. — 3) f. कूर्चिका a) Pinsel. — b) Schlüssel. — c) Nadel. — d. Knospe H. an. 3, 28. MED. k. 73. — e) Knollenmilch AK. 2, 9, 44. H. 403. H. an. MED. दक्षा सह च यत्पक्वं तीरं सा दधिकूर्चिका। तत्रेण पक्वं यत्तीरं सा भवेत्तत्रकूर्चिका || DHAR. im ÇKDr. SUÇR. 1, 80, 7. 179, 15. 233, 7. — Vgl. कापकूर्चिका.

कूर्चकिन् (von कूर्चका) adj. wulstig SUÇR. 1, 260, 9.

कूर्चन soll nach dem Sch. zu ÇĀÑKH. ÇR. 15, 1, 21 = ताम्मुदिन् ein Thier das zum zweiten Mal zähnt sein.

कूर्चशिरम् (कूर्च + शि) n. der obere Theil des Ballens an Hand und Fuss SUÇR. 1, 343, 9, 17. 346, 16. 348, 11. H. 617.

कूर्चशीर्ष (कूर्च 1. + शीर्ष) m. N. einer Pflanze AK. 2, 4, 3, 8. Auch कूर्चशीर्षका m. RĀGAN. im ÇKDr.

कूर्चशेखर कूर्च 1. + शे) m. Kokosnusssbaum RĀGAN. im ÇKDr.

कूर्चमुख (कूर्च + मुख mit Dehnung des Auslauts) m. N. pr. eines Rshi MBu. 13, 252.